

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru completarea Legii nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Prezenta propunere legislativă s-a inițiat în temeiul art. 74 alin. (1) din Constituția României, republicată.

2.2. Descrierea situației actuale

Situația actuală în sectorul agricol relevă o dificultate majoră pentru fermieri și investitori, ale căror proiecte de dezvoltare și modernizare sunt frecvent și iremediabil blocate de existența liniilor electrice aeriene (LEA) de distribuție care traversează terenurile agricole. În mod specific, amplasarea acestor linii împiedică instalarea sistemelor moderne de irigație, cum ar fi pivoții centrali, sau utilizarea eficientă a echipamentelor agricole de mari dimensiuni, esențiale pentru o agricultură performantă și rezilientă.

Cadrul legal în vigoare, reprezentat de Legea nr. 123/2012, deși reglementează exhaustiv sectorul energetic, prezintă un vid legislativ în această privință. Pe de o parte, legea instituie în mod robust drepturile operatorilor de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție (OD) de a-și amplasa, menține și exploata infrastructura pe proprietăți private, prin instituirea unui drept de uz și a unei servituți legale (conform Art. 12, 14 și 15 din lege). Aceste drepturi sunt justificate de necesitatea asigurării serviciului public de alimentare cu energie electrică.

Pe de altă parte, legea nu prevede un mecanism juridic simetric și echitabil: un drept procedural clar pentru proprietarul terenului afectat de a solicita modificarea (relocarea) acestei infrastructuri, în special trecerea din aerian în subteran, atunci când infrastructura respectivă îi blochează în mod direct exercitarea eficientă a dreptului său de proprietate (de exemplu, dreptul de a-și iriga terenul).

În prezent, operatorii de distribuție efectuează asemenea lucrări de relocare doar în cazuri punctuale, justificate de „interes public” sau ca parte integrantă a planurilor proprii de „modernizare a rețelelor”, finanțate din tariful general de distribuție. Această situație lasă proprietarul de teren fără nicio pârghie legală în cazul în care solicitarea sa (de exemplu, pentru instalarea unui sistem de irigații) este considerată a reprezenta un „interes privat” și nu se aliniază planurilor de modernizare ale operatorului. De asemenea,

	Art. 51 din legea în vigoare reglementează extinderea rețelelor (electrificarea localităților), nu și relocarea/modificarea infrastructurii existente la cererea unui terț. Această carență legislativă creează un blocaj juridic și investițional semnificativ. Proprietarul nu poate iniția relocarea, iar operatorul nu are nicio obligație legală de a da curs solicitării, chiar și în situația în care proprietarul este dispus să suporte integral costurile aferente. Această lipsă de reglementare generează conflicte administrative și potențiale litigii, însă, cel mai grav, blochează investiții esențiale în modernizarea agriculturii românești și în creșterea rezilienței sectorului la fenomenele de secetă, afectând astfel în mod direct securitatea alimentară
2.3 Schimbări preconizate	Prezenta propunere legislativă are ca obiect completarea Legii nr. 123/2012 prin introducerea unui nou articol, Art. 51 ind1 Noul articol este plasat strategic după Art. 51 (care reglementează extinderea rețelelor) și stabilește, pentru prima dată, o procedură administrativă clară, predictibilă și transparentă pentru relocarea în subteran a liniilor electrice aeriene care fac parte din rețeaua electrică de distribuție, la cererea și pe cheltuielă integrală a persoanei interesate. Elementele centrale ale noii reglementări: 1. Instituirea dreptului de inițiativă (Alin. 1): Se conferă oricărei persoane fizice sau juridice interesate dreptul de a solicita operatorului de distribuție (OD) trecerea în subteran a liniilor aeriene care îi traversează terenul aflat în proprietate sau folosință legitimă. Scopul este explicit definit: „asigurării utilizării eficiente a terenurilor respective, inclusiv prin dezvoltarea unor sisteme de irigații, construcții agricole ori alte lucrări similare compatibile cu categoria de folosință a terenului”. 2. Standardizarea și fundamentarea cererii (Alin. 2): Pentru a asigura seriozitatea solicitărilor și a preveni cererile speculative, precum și pentru a permite operatorului o analiză tehnică fundamentată și rapidă, se stabilesc cerințele minime obligatorii ale dosarului. Solicitantul trebuie să depună documente justificative privind dreptul de proprietate sau folosință, planuri de situație, o descriere detaliată a investiției care este <i>împiedicată</i> de linia aeriană și, important, datele de identificare ale tuturor celorlalți proprietari ale căror terenuri sunt vizate de lucrările

de relocare. Această ultimă cerință este esențială pentru etapa de consultare ulterioară.

3. **Instituirea unui termen-limită cert pentru operator (Alin. 3):** Se introduce o obligație clară pentru OD de a transmite un răspuns motivat în termen de cel mult 30 de zile calendaristice de la înregistrarea cererii complete. Acest termen deblochează situațiile actuale de non-răspuns sau de amânare nedefinită. Răspunsul trebuie să fie fundamentat și să includă trei elemente esențiale pentru solicitant:

- a) fezabilitatea și oportunitatea tehnică a lucrării;
- b) costul estimativ al lucrării;
- c) termenul estimat pentru realizarea lucrării.

Aceste elemente oferă solicitantului predictibilitatea financiară și temporală necesară pentru a-și calibra planul de afaceri.

4. **Crearea unui mecanism de consultare obligatorie și prevenire a litigiilor (Alin. 4 și 5):** Aceasta reprezintă o inovație procedurală majoră, menită să asigure transparența și să preîntâmpine conflicte. În cazul unui răspuns pozitiv privind fezabilitatea (conform Alin. 3), operatorul de distribuție este *obligat* ca, într-un termen scurt (15 zile), să convoace o „ședință comună”.

- *Justificare:* O lucrare de relocare (mutarea unui traseu aerian într-un nou traseu subteran) este o operațiune complexă care afectează juridic și faptic mulți proprietari de terenuri: solicitantul, dar și proprietarii vecini (proprietarii „nesolicitanți”) pe sub ale căror terenuri ar putea trece noul traseu subteran.
- *Scopul (Alin. 5):* Ședința comună, la care sunt convocați atât solicitantul, cât și proprietarii nesolicitanți identificați conform Alin. 2, are rolul de a discuta „condițiile generale de realizare a lucrărilor”. Aceasta include obținerea acordurilor necesare de la terți și stabilirea cadrului pentru acordarea despăgubirilor juste, asigurând astfel opozabilitatea deciziei față de toți cei afectați *înainte* de demararea efectivă a lucrărilor.

5. **Regimul contractual și de proprietate:** În baza acordurilor obținute în ședința comună, procedura se

	finalizează printr-un mecanism contractual.¹ Solicitantul finanțează integral lucrarea (suportând costurile de proiectare, avizare, execuție și eventuale despăgubiri), iar operatorul de distribuție execută sau supervizează execuția lucrării. Ulterior finalizării, operatorul integrează noua linie subterană în rețeaua de distribuție, devenind proprietarul și operatorul acesteia, răspunzând de mentenanța și operarea ei viitoare. Această soluție legislativă asigură un echilibru just între interesul privat, legitim, al proprietarului de teren (de a-și utiliza eficient proprietatea) și responsabilitatea operatorului de distribuție de a menține siguranța și integritatea rețelelor electrice.
2.4 Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ	Beneficii preconizate: <i>a) Beneficii pentru mediul agricol și investițional:</i> Adoptarea reglementării va permite fermierilor, investitorilor și altor titulari de drepturi asupra terenurilor să utilizeze integral suprafețele agricole afectate de liniile electrice aeriene, prin posibilitatea de a solicita trecerea acestora în subteran. Astfel, se creează condițiile tehnice necesare pentru dezvoltarea și extinderea sistemelor de irigații moderne, contribuind la creșterea randamentului agricol și la reducerea vulnerabilității la secetă. <i>b) Beneficii pentru operatorii de distribuție:</i> Operatorii de distribuție dobândesc acces la un cadru legal clar pentru gestionarea cererilor de trecere în subteran, evitând conflicte sau interpretări diferite privind competența și responsabilitățile. Investițiile private efectuate de beneficiari duc la modernizarea rețelei de distribuție fără costuri directe pentru operator, ceea ce contribuie indirect la îmbunătățirea infrastructurii energetice.
--	---

c) Beneficii pentru comunitățile locale și mediul înconjurător:

Reducerea impactului vizual al rețelelor aeriene și a riscurilor asupra faunei (în special păsările mari și speciile protejate).

Creșterea siguranței publice, prin eliminarea riscurilor asociate contactului accidental cu conductoarele electrice sau prăbușirii stâlpilor în zone agricole.

Stimularea investițiilor locale și a activităților economice complementare (construcții, servicii tehnice, echipamente electrice).

d) Beneficii pentru administrația publică și economia națională

Reglementarea propusă nu implică costuri bugetare directe și nu generează sarcini suplimentare pentru bugetul de stat sau bugetele locale.

Creșterea productivității și extinderea suprafețelor irigate contribuie la stabilitatea producției agricole și la reducerea dependenței de importuri în anii secetoși.

Modernizarea punctuală a rețelelor electrice, realizată pe cheltuiala solicitanților, duce la o infrastructură mai sigură și mai fiabilă, cu beneficii pentru întreaga economie.

Costuri estimate:

Nu se estimează costuri suplimentare semnificative, întrucât lucrările se execută integral pe cheltuiala persoanei solicitante, iar operatorul dobândește ulterior drepturile aferente exploatarei rețelei modernizate.

Se pot înregistra doar costuri administrative marginale legate de analiza tehnică a cererilor (evaluare fezabilitate, proiectare preliminară), care vor fi incluse în costul estimat transmis solicitantului de către operatorul de distribuție

Evaluarea raportului cost-beneficiu

Reglementarea propusă este favorabilă sub aspectul raportului cost-beneficiu, deoarece:

- generează beneficii structurale (dezvoltarea agriculturii, siguranța infrastructurii, reducerea impactului vizual) fără sarcini asupra bugetului public;
- permite mobilizarea capitalului privat pentru modernizarea rețelei de distribuție;
- asigură predictibilitate și transparență în relația dintre beneficiari și operatorii de distribuție.

3.2. Impactul social	Reglementarea favorizează colaborarea între operatorii de distribuție și comunitățile locale, stimulând investițiile în infrastructură rurală.
3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului	Nu este cazul.
3.4. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici	Nu este cazul.
3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat	Nu este cazul.
3.5. Impactul asupra mediului de afaceri	Propunerea legislativă crește capacitatea fermierilor și investitorilor agricoli de a valorifica terenurile afectate de linii aeriene, contribuind la dezvoltarea infrastructurii de irigații și la creșterea productivității agricole.
3.6. Impactul asupra mediului înconjurător	Lucrările de trecere în subteran reduc impactul vizual și riscurile asupra faunei (în special păsări), contribuind la integrarea peisagistică a infrastructurii.
3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării	Nu este cazul.
3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile	Reglementarea propusă contribuie în mod direct la obiectivele dezvoltării durabile prin promovarea utilizării raționale a resurselor naturale, reducerea impactului asupra mediului și creșterea rezilienței economice a comunităților rurale. Prin posibilitatea trecerii în subteran a liniilor electrice aeriene, se încurajează investițiile sustenabile în agricultură și infrastructură, asigurând o coexistență echilibrată între dezvoltarea economică, protecția mediului și coeziunea socială. Beneficiile pe termen lung — <i>reducerea pierderilor de teren agricol, modernizarea rețelelor de distribuție și diminuarea riscurilor de avarie cauzate de fenomene meteorologice extreme</i> — depășesc semnificativ costurile inițiale suportate de persoanele solicitante. În ansamblu, măsura propusă se aliniază principiilor economiei verzi și tranziției către o infrastructură energetică modernă,

	eficientă și sustenabilă, fără a genera presiuni suplimentare asupra bugetului public sau asupra mediului înconjurător.					
3.9. Alte informații	Nu este cazul.					
Secțiunea a 4-a						
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri						
mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:	0					
1. buget de stat, din acesta:						
a. impozit pe profit						
b. impozit pe venit	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
2. bugete locale :						
a. impozit pe profit	0	0	0	0	0	0
3. bugetul asigurărilor sociale de stat:						
a. contribuții de asigurări;	0	0	0	0	0	0
Alte tipuri de venituri	0	0	0	0	0	0
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:	0					
1. buget de stat, din acesta:						
a. cheltuieli de personal;	0	0	0	0	0	0
b. bunuri și servicii;	0	0	0	0	0	0
c. active financiare;	0	0	0	0	0	0
1. bugete locale:						

a. cheltuieli de personal;	0	0	0	0	0	0
b. bunuri și servicii;	0	0	0	0	0	0
1. Bugetul asigurărilor sociale de stat:						
a. cheltuieli de personal	0	0	0	0	0	0
b. bunuri și servicii	0	0	0	0	0	0
Alte tipuri de cheltuieli						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	0					
1. buget de stat:						
a. cheltuieli de personal;	0	0	0	0	0	0
b. bunuri și servicii;	0	0	0	0	0	0
c. active financiare;	0	0	0	0	0	0
2. buget local.	0	0	0	0	0	0
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Nu este cazul.					
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Nu este cazul.					
Secțiunea a 5 - a						
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ	Proiectul de lege presupune completarea punctuală a Legii pentru completarea Legii nr. 123/2012 energiei electrice și a gazelor naturale					

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice	Nu este cazul.
5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)	Nu este cazul.
5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE	Nu este cazul.
5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE	Nu este cazul.
5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Nu este cazul.
5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate	Nu este cazul.
5.6. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1. Organizațiile și specialiștii consultați, esența recomandărilor primite	Proiectul de lege provine din partea mediului asociativ agricol, fiind rezultatul experienței practice a membrilor Asociația Dialog și Reprezentare pentru Fermierii din Crișana-Banat.
6.2. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale	Nu au fost derulate consultări cu autoritățile administrației publice locale.
6.3. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative	
6.4. Informații privind avizarea	Se solicită avizul: -Consiliului Legislativ,

	- Consiliului Economic și Social - Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei
6.5. Alte informații	Nu au fost identificate.
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	Nu au fost derulate la momentul redactării propunerii..
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul.
Secțiunea a 8-a Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ	
8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ	Nu este cazul.
8.2. Alte informații	Nu este cazul.

În numele inițiatorilor,

Sebastian-Ioan Burduia

Deputat PNL

EAVARA-TATIANA MITITELU

Tabel susținători
Lege
pentru completarea Legii nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1	BURDUZA SEBASTIAN-IOAN	PNL	
2.	ANDREI ALEXANDRU	PNL	
3	Alexandru MURARIU	PNL	
4.	Ciprian Iuliu	PNL	
5.	DOBAN IOVEL	PNL	
6	Lucian BODE	PNL	
7.	ROSCA MIRCEA	PNL	
8	Vela Ion Marcel	PNL	
9.	Bende Gheorghe	UDMR	
10	Chiriac Octavian	PNL	
11	MITITELU EDUARD-TATIAN	PNL	
12	Crusoveanu Marian	PNL	
13	Adrian Ilcoșanu	PNL	
14.	Raluca Turcan	PNL	
15	MOISIN RADU-MARIN	PNL	
16.	Gai Călin	P.N.L.	
17.	GIPLEA ALMIROU	PNL	
18	TOUA IIE	PSD	
19	Cotinescu Aurelian	PNL	
20	CIOBANU ADRIAN VIRGIL	PNL	
21	BORS MARIAN	PSD	

**Tabel susținători
Lege
pentru completarea Legii nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale**

[illegible]

Tabel susținători
Lege
pentru completarea Legii nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale

Nr. crt.	Nume și prenume	Grup parlamentar	Semnătura
1	BURDUJA SEBASTIAN-IOAN	PNL	
2.	ANDREI ALEXANDRU	PNL	
3	Alexandru MUKATU	PNL	
4.	Ciprian Jilue	PNL	
5.	LOGSAN IOVEL	PNL	
6	Lucian BODE	PNL	
7.	ROSCA MIRCEA	PNL	
8	Vela Ion Marcel	PNL	
9.	Bende Gheorghe	UDMR	
10	Oprescu Octavian	PNL	
11	MITITELU EDUARD-TATIAN	PNL	
12	Grosoreanu Marian	PNL	
13	Daniel Furech	PNL	
14	VARGA GZAD	PNL	
15	Mittan EOTEG	PNL	
16	Ovidiu Jitanu	PNL	
17	Manușel Călin Petru	PNL	
18	Rusu Lucian	PNL	
19	Păcuraru Iuliu	PNL	
20	Pauluc Nicoleta	PNL	
21	Maria Gabriela Storga	PNL	